D·N
19/6 1953

Sten mot pansar

Som väntat var krossades revolten i Östberlin på några få timmar. Hur det gick till framgår på ett gripande sätt av en av de bilder Dagens Nyheter publicerade i går. Man ser en väldig rysk stridsvagn färdig till aktion, medan en av demonstranterna kastar en sten och en annan står med ett järnrör i handen. Då de ryska kulsprutorna och pansarvagnarna trädde i aktion hade de vapenlösa strejkande endast att fly för livet. De hade inbillat sig att de eftergifter som gjorts betydde att de härskande tvekade, att friheten stod att vinna genom en ansträngning.

En sak vann de dock: det verkliga läget i östzonen och Östberlin blev obarmhärtigt belyst. Det visade sig att den tyska satellitregeringen med sina tjänstemän och poliser inte var i stånd att slå ned revolten; många poliser flydde eller kapitulerade, och man kan med säkerhet gå ut ifrån att de som för att vinna platser och favörer uppträder som kommunister till stor del skulle ha övergått till de upproriska om de inte hade haft ryssarnas revolvrar i nacken. Ropet på frihet förkvävdes snabbt, järnridån fälldes på nytt. Men de korta timmarna av illusorisk frihet formade sig till en vädjan från de förpinade folken under den ryska diktaturen.

Om följderna av det skedda på kort sikt råder delade meningar. Det har sagts att ryssarna sannolikt blir tvungna att infria de löften som de genom sin agentregering redan givit och att de eventuellt kommer att gå ännu längre för att dämpa det missnöje som fått så våldsamma uttryck. Men det är också möjligt — och de flesta iakttagare tycks anse det mera sannolikt — att diktaturen i Östtyskland ytterligare skärpes, möjligen i samband med en utrensning inom den tyska Quislingriktningen. Den kommunistiska pressens hållning inför det skedda tyder snarast på att denna sistnämnda uppfattning är den riktiga.

Den stora betydelsen av Berlinrevolten framhålles överallt. För första gången, skriver Herald Tribune i New York, har inom "Sovjetimperiets tysta och väldiga område en äkta folkresning slitit ner de röda flaggorna, bränt Stalins bilder, protesterat mot de höga levnadskostnaderna och de brutalt långa arbetstiderna och på detta sätt slagit ett verkligt slag för friheten". På många håll förklarar man att revolten ger styrka åt Västtysklands och Västerns krav på ett demokratiskt och enat Tyskland och att den ryska propagandataktiken lidit ett svårt nederlag. "Vid en tidpunkt då de (ryssarna) söker skjuta i bakgrunden det inflytande de har i Östtyskland och då de åter stöder kravet på att alla främmande trupper skall evakueras har de tvingats att inför världens ögon använda sina styrkor för att undertrycka en manifestation av Tysklands krav på enighet och frihet", skriver Times i London. "Förbundskansler Adenauer, som skall möta folket i val i september", förklarar New York Times, "har aldrig fått någon bättre gåva, och nu kan han peka på det märkliga faktum att Östtysklands hjärta är lika fritt som Västerns."

Den kommunistiska propagandan använder det grepp som alltid tillgrips inför en svår blamage. Det är fråga om provokation, säger man. Den östtyska regeringen talar om att "de fascistiska agenternas provokativa upplopp genomförts i enlighet med en i Västberlin uppgjord plan", och dess organ Neues Deutschland går ända därhän att påstå att amerikanska soldater i uniform eggat demonstranterna, att amerikanska radiobilar väglett dem och att ett amerikanskt flygplan kastat ut flygblad med instruktioner. "De utländska hejdukarnas äventyr i Östberlin misslyckades" är rubriken i de ryska tidningarna Pravda och Izvestija. Självfallet repeterar vårt kommunistorgan dessa paroller och hånar "de från väster dirigerade skränfockarna", dvs. de upproriska i Berlin. Även bland trogna kommunister måste dock denna tanke bli svår att svälja. Skulle västmakterna genom provokatörer på några timmar kunna förmå hundratusentals arbetare i Östberlin och östzonen till strejker och demonstrationer, så måste dock den ryska regimens popularitet vara minst sagt tvivelaktig. I själva verket är det uppenbart att resningen i Berlin varit lika spontan som oväntad.

I flera tidningar sägs att denna resning kommer att bli en milstolpe i frihetens historia. Så optimistisk kan man inte rimligen vara. Men säkert är att Östberlins arbetare lyckats brännmärka tyranniet och ge eggelse åt de fria folken.

USA och böckerna

Den riktning i amerikansk politik som söker göra hatet mot kommunismen till ett vapen mot friheten har under de senaste månaderna gjort energiska och delvis framgångsrika aktioner. Republikanernas valseger har sannolikt verkat uppmuntrande; det är inom detta parti som den reaktionära extremismen har sina fästen, även om partiets ledare står utanför den förhatliga propagandan. Senator McCarthy har som ordförande i en kommitté inom det utskott som är tillsatt för att granska förvaltningen fått tillfällen som han omsorgsfullt utnyttjar. I april i år utsände han två ombud som hade att undersöka amerikanska beskickningar och bibliotek i en rad västeuropeiska länder. Dessa ombud kunde visserligen inte ge några direktiv, de hade blott att rapportera till McCarthy, men deras verksamhet tycks ha fått omedelbara konsekvenser; vederbörande amerikanska myndigheter blev rädda för att misstänkas för kommunism och skred till en utrensning av böcker och tidskrifter vid beskickningarna och de av den amerikanska staten särskilt i Tyskland upprättade biblioteken. Även i Sverige försvann, såsom tidigare meddelats, några böcker från den amerikanska informationstjänstens eljest välskötta bibliotek. På en rad håll har inte bara alla kommunistiska böcker, utan också en mängd publikationer "av omtvistad natur" utrensats. På en del ställen har de oroande skrifterna bränts, vilket lett till icke alldeles obefogade jämförelser med de nazistiska bokbålen. Möjligen har det amerikanska utrikesdepartementet del i skulden för det skedda genom nya instruktioner; upplysningar härom kan emellertid inte erhållas på den amerikanska ambassaden i Stockholm.

Dagens Nyheters New York-korrespondent lämnade i går en utförlig redogörelse för andra förslag och åtgärder i samma riktning. Vid en del mindre bibliotek har böcker som anses politiskt betänkliga undanskaffats. I huvudsak har emellertid försöken att censurera och undertrycka riktat sig mot den litteratur som anses osedlig; denna rörelse måste ses mot bakgrunden av den väldiga omfattning som den amerikanska pocketbook-industrin fått under de senaste åren och de pornografiska tendenser som utan tvivel härvid framträtt, men man har goda skäl att misstänka att på många håll den politiska reaktionen underblåser bigotteriet och sedlighetsivern. Det bör understrykas att de större amerikanska biblioteken och universiteten hittills inte vikit för hetskampanjen. Häromdagen meddelade New York Times att stadsbiblioteken i trettio städer på tidningens förfrågan svarat att ingen utrensning förekommit eller planlagts; vid en del katolska universitet var däremot begränsningar införda i fråga om kommunistisk litteratur — alla böcker av Marx, Lenin och Stalin är sedan länge uppförda på den katolska kyrkans index.

President Eisenhower tog i söndags i ett anförande i Dartmouth i princip avstånd från dylika begränsningar av den andliga friheten. "Gå inte samman med bokbrännarna", förklarade han. "Var inte rädd att gå till biblioteket och läsa varenda bok så länge er egen uppfattning om vad som är anständigt inte blir kränkt. Den uppfattningen skall vara den enda censuren." Och han ansåg det nödvändigt att tillägga det självklara att striden mot kommunismen inte kunde föras utan att man lärde känna sin motståndare genom läsning av de kommunistiska skrifterna. Det vore oamerikanskt att inte hålla böckerna i bibliotek tillgängliga för alla. På sin presskonferens i onsdags syntes emellertid Eisenhower rädd för att genom klara uttalanden riskera en konflikt med McCarthy. Bland annat uttalade han att kommunistiska böcker inte borde vara tillgängliga i den amerikanska statens bibliotek utomlands, även om de borde tolereras i hemlandets bibliotek. Han vägrade att uppge om han tänkt på McCarthy och dennes agitation i sin deklaration mot "bokbrännarna" i söndags. Även utrikesminister Dulles har vid en presskonferens gjort obestämda uttalanden. Han har inte velat lova att stoppa den pågående utrensningsaktionen inom de utrikesdepartementet underställda biblioteken; däremot visade han sin glädje över att den amerikanska informationstjänsten i utlandet inom kort skall friställas från utrikesförvaltningen.

Striden kring böckerna är ett av bevisen på att McCarthy och hans anhängare fått en position i amerikansk politik som från mer än en synpunkt är farlig. Dessa reaktionärer med anstrykning av fascism lyckas att, om också hittills i mycket begränsad omfattning, inkräkta på de frihetsprinciper som är grundläggande för varje demokrati. De lyckas utöva ett tryck på president Eisenhower och andra statsmän med känsla för friheten och försvagar därigenom den amerikanska statsledningens auktoritet. Framför allt lyckas de att kompromettera Amerika i många demokraters ögon. Vad de säger och gör sprids över hela världen därför att det är så extremt och sensationellt; det är naturligt att man på många håll överdriver deras inflytande och betraktar dem som representativa för en utbredd amerikansk opinion, kanske för en inom kort segrande politik. Om någon riktning i Amerika vid sidan av kommunisterna bedriver en oamerikansk och antiamerikansk verksamhet, så är det senator McCarthy och hans anhang.

EVRISAN MED PENTA ger permanent rötskydd!

MOTORFORDON

På en plats i Västergötland, som blivit avglömd när det gäller "motor" både beträffande försäljning och service m. m., har annonsören för avsikt att bygga en motorcentral. Representation av märkesvaror önskas därför, bilar, traktorer osv. Ekonomiskt stöd i någon form ev. önskv. Svar till "S. - Gediget handelsområde - K 196", D. N. Huvudkontor.

DAGENS NYHETER utkommer **icke** midsommardagen lördagen den 20 juni samt söndagen den 21 juni

Tre nya ledamöter i radionämnden

Till nya ledamöter av radionämnden har utsetts riksdagsman T. Andersson, Brämhult, pressombudsman G. Dahlander och redaktör S. Frychius, Stockholm, samt fru Jessie Ståhl, Karlstad.

Förlängda förordnanden har meddelats för landshövding Nyström, Göteborg, ordförande, författarinnan Astrid Lindgren, riksarkivarie Ingvar Andersson, Stockholm, redaktör Synnöve Bellander, Stockholm, fru Malin Benett, Hudiksvall, professor H. I. Düring, Göteborg, chefredaktör R. Edberg, Göteborg, riksdagsledamoten Hildur Ericsson, Luleå, föreståndare C. E. Gustafsson, Söderköping, direktör J. O. F. Haldén, Stockholm, riksstudieledare G. Hirdman, Stockholm, fru Ingrid Karolina Levin, Stockholm, direktör H. Lindvall, Malmö, professor C.-A. Moberg, Uppsala, fru Gunlög Ingegerd Mosesson-Järhult, Kalix, kyrkoherde S. Norrby, Åkersberga, redaktör K. Olsson, Stockholm, rektor J. O. Olofsson, Örviken, direktör A. G. Saemund, Saltsjö-Duvnäs, och direktör Valter Åman, Stockholm.

Conrad Jonsson ordförande tre år till

Till ledamöter i Radiotjänsts styrelse för tiden 1 juli 1953—30 juni 1956 har regeringen förordnat förre landshövding Conrad Jonsson, ordförande, studierektor T. O. Karlbom, Stockholm, professor N. E. M. Lönnroth, Uppsala, och riksdagsledamoten Annie Wallentheim, Saltsjö-Duvnäs, samt till suppleanter för de tre sistnämnda dr Stellan Arvidson, Stockholm, riksdagsman S. G. E. Ericsson, Vimmerby, och överingenjör E. D. E. Magnusson, Stockholm.

PRESSGRANNAR

Skolresorna har blivit ett problem, de behöver förnyas, säger Sveriges Folkskollärarinnors Tidning. Det är givet att på avlägsna platser i vårt land skolresan fortfarande har en stor uppgift att fylla. Vad tätorterna beträffar undrar många lärare om inte skolresan är en kvarleva från en svunnen tid, då resor ännu var någonting extra och över huvud taget ogenomförbart om inte skolan trädde emellan.

· Det är endast naturligt och inte att klandra om barnen faktiskt mest fängslas av Gröna Lund, Tivoli och Liseberg. När man planerar en skolresa, gläder de sig mindre åt att få se Nationalmuseum och Karl XII:s staty än att få komma bort från den vanliga miljön, att få vara tillsammans under spännande förhållanden och att det förmodligen kommer att finnas oväntade tillfällen till allehanda lustigheter . . . Visserligen är det inte uteslutande avgörande för en pedagog vad barnen själva tycker är intressant och värdefullt, annars skulle vi ju inte kunna undervisa i de ämnen, som inte intresserar vissa elever; men så som disciplinförhållandena är nuförtiden kan man inte alldeles förbigå dessa fakta, när det gäller studieresorna. När barnen är uttråkade, är de ännu mera oroliga och ostyriga, och skolresan blir i själ verket ett fiasko.

Somliga lärare har försökt att gå nya vägar genom att ta vara på barnens intresse för samspelet i det mänskliga och gestalta det positivt. En storstadslärarinna företog nyligen en skolresa till Dalarna, och barnen inkvarterades där i bondgårdar. Det är givet att barnen får helt andra intryck när de deltar i själva livet i en sådan miljö, än när det endast visas i förbigående s. a. s. som undervisningsmaterial; i synnerhet om det finns ungdomar i samma ålder på gården kan det ge stor behållning . . . Denna form av resor, där det mänskliga momentet står i förgrunden, borde odlas och utvecklas. Barnens horisont vidgas genom en sådan resa, de kommer i levande kontakt med helt nya sidor av livet och personliga förbindelser uppstår med en ny värld och nya människor.

Ännu längre i samma riktning gick en lärare som berättade om en ny form av skolresa i Svenska turistföreningens skolreseprogram 1951. Han och en kollega arrangerade ett skolbarnsutbyte mellan Ankarsvik och Finspång, så att Finspångsbarnen kom till Medelpad som gäster under tre dagar och vice versa. De bodde inte i grupp, utan inkvarterades i kamraternas hem:

Redan tidigare hade barnen bekantat sig med varandra genom brevskrivning, man växlade arbetsböcker med beskrivningar av de olika platsernas näringsliv och sevärdheter osv. Det är självklart, att sådana förberedelser har ett stort pedagogiskt värde. Skolresan blev för båda parter egentligen två resor, en hemma, eftersom barnen fick upptäcka sin egen hemtrakt genom att visa den för sina gäster, och en i en annan landsända. Det är fördelaktigt för barnen, att de får vara i hemmiljö och att de får se sin egen hembygd med andra barns ögon och kanske inte minst genom att skolresan blir förberedd på ett stimulerande sätt.

Svenska turistföreningens skolresetjänst erbjuder sig att stå som förmedlare av sådana utbytesresor. I dessa nya former av skolresorna kommer det uppfostrande momentet till sin rätt, och det är ett krav som alltmer gör sig gällande i alla skolans angelägenheter:

Så som disciplinförhållandena i stort sett utvecklat sig de senaste åren, kan man inte längre begära, att läraren under många dagar (och nätter!) oavbrutet ska hålla styr på 30 à 40 barn i en främmande miljö och under förändrade förhållanden.

Läget är inte hopplöst, nya perspektiv öppnar sig. Men vi måste se situationen som den är och utveckla nya initiativ. I många fall är det helt enkelt inte längre på sin plats att fortsätta i de gamla spåren.

Många lärare och lärarinnor har motsvarande erfarenheter. Stockholmarna, som träffar resenärerna ute på fältet så att säga, får ofta intrycket att det är något som behöver ändras. Ibland kanske färdledaren borde bytas ut mot någon lämpligare, ibland är själva planläggningen felaktig.

Att hr Hedlund har bondeförbundets odelade förtroende är inte riktigt. Det må så vara att han hade stämmoombuden i Katrineholm i sin hand, men ute i landet finns alldeles uppenbart en opposition som kanske i brist på kvalificerade motkandidater inte fann anledning att göra sin stämma hörd i samband med ordförandevalet. Norrköpings Tidningar (h) anmärker att ett parti som vid ett riksdagsval förlorar omkring 75.000 röster och vars andel i valmanskåren nedgår från 12,4 till 10,7 procent knappast kan sägas ha bestått provet:

Hr Hedlund lever fortfarande i den tron, att bondeförbundets medverkan i regeringen varit av avgörande betydelse för riksens öden. Han redovisade en lång rad betydelsefulla resultat i sitt radioanförande. Det är bondeförbundet som i regeringssamverkan åstadkommit prisstabiliseringen. Däremot nämnde han ingenting om partiets roll i den näringsfientliga politik som urholkat valutareserven till en obetydlighet. Det är bondeförbundet som vi har att tacka för skattesänkningen, som kunde ha varit större om hänsyn tagits till oppositionens alternativ. Bondeförbundets regeringsledamöter tar åt sig sin del av äran för folkpensionsförstärkningen, som alla partier var ense om.

Bondeförbundets självberöm tål inte en kritisk granskning. Det är bara på en punkt partiet gjort en verklig insats: som blodgivare åt den försvagade socialdemokratin. Men den rollen talar hr Hedlund tyst om.

Den föregående pressdiskussionen har närmast framhävt att partiledaren har socialdemokraternas odelade förtroende. Det var också en socialdemokratisk tidning som skrev att efter detta — debatten om hr Hedlunds fortsatta statsrådsskap — behöver vi inte frukta för att han kommer att ta initiativet till skilsmässa. Inrikesministern har blivit socialdemokraternas ankare och regeringskoalitionens garant inom bondeförbundet.

"MAN RITAR MED HJÄRTAT"

Björn Jonson firar semester med fiolskalor i Bohuslän

50-årige Björn Jonson kopplar av med att knäppa på fiolen för 12-åriga dottern Eldrid.

Från Dagens Nyheters utsände medarbetare
STORA KORNÖ, torsdag.

Sin 50-årsdag och första semester firar genuine Stockholmskonstnären Björn Jonson på Stora Kornö vid Lysekil. Hit har den småvuxne, vesslesmidige tecknaren sökt sig, inte för att finna nya motiv och inte för att han är särskilt förälskad i Bohusläns skärgård, men kanske därför att han på den sparsamt bebodda och mycket fridfulla ön kan spela skalor på fiol dagen lång utan att störa någon. Fru Juni och barnen är sedan länge härdade mot pappa Björns metod för vila och vederkvickelse.

Han är en märklig man denne konstnär. På Kungsholmen föddes han, och på Söder växte han upp. Stockholmare är han till den grad att han efter de två första dagarna av sitt livs hittills enda semester — eller försök till semester — redan börjat sakna rasslet av spårvagnar och trängseln i tunnelbanor. Tecknat har han gjort så länge han kan minnas, men han hade en hård väg att gå innan han helt fick ägna sig åt sitt enda stora intresse. Björn Jonson är utbildad metallarbetare och stod obönhörligt förtöjd vid en svarv tills han i 35-årsåldern fick sin stora chans att ställa ut med "Unga tecknare". Det blev ett övertygande genombrott och sedan dess lever han helt av och för sina teckningar och litografier.

— Svarven slet hårt på händerna, men vad gör det, man ritar inte med händerna utan med hjärtat, säger han, medan fru Juni pysslar med kaffe i handlarns stuga på Kornö, där familjen hyrt in sig över sommaren för att bada och vila och kanske i viss mån för att smita från allt eventuellt ståhej kring 50-årsdagen på lördag.

"Tji teckning, tji sommar"

— Här på Kornö finns kvar en tesked av Kostervalsen med uråldriga sjöbodar och en töffande postbåt som enda förbindelse med land. Men allt det där säger mig inte så särdeles mycket, och det var inte därför jag på måfå svarade på en annons och kom hit. Klipporna, havet och det hela är ingenting för mitt skissblock. Det är människan jag vill åt, och människans förutsättningar. Och människor studerar jag lika bra i storstaden, som är min miljö där jag för alltid hör hemma.

Hit har jag kommit för att fira den första semester jag någonsin haft — om det nu går att ta semester från ett sådant jobb som mitt och liknande sysselsättningar. Man har nog sitt tecknande med sig vart man än reser och vad man än gör.

Det har man säkert, åtminstone om man heter Björn Jonson. Trots att han så bestämt försäkrar att han bara skall vila och att skärgårdsmiljön är honom främmande, kryper det småningom fram att det nog ändå är något särskilt med den lilla hamnen på Kornö, dit hela öns befolkning dras i helg och söcken och där allt som sker är väsentligt. Björn Jonson har redan hittat dit.

Familjen håller styvt på att pappa Björn skall vila i sommar, men accepterar, vis av erfarenheten, att han också måste teckna. Eftersom Björn Jonson arbetar med människor behöver han modeller, och närmast till hands finns förstås fru Juni, femtonårige Ulv och tolvåriga Eldrid.

De har alla lång och gedigen erfarenhet av modellsittandets mödor, men bär sin andel i skapandet med lugn. Nu är det färdigt igen, pappa har fått en knäpp och ska teckna, heter det. Ulv har i år utvecklat en egen modellfilosofi och förlorar aldrig jämvikten. OK, säger han, pappa behöver inte böna, jag vet hur det ligger till. Tji teckning, tji skärgårdssommar. Sätt i gång, jag skall hålla mig stilla.

Målet: att göra saker som jag blir nöjd med

— Nej, jag är nog inte den perfekte badgästen, småskrattar Björn Jonson. Men tro inte att jag tänker hänga över skissblocket hela sommaren. Jag har min fiol också. Den har varit med sedan jag som grabb spelade på dansbanor för att tjäna en slant. Numera vet jag att jag inte kan spela fiol, men just därför tycker jag om att försöka. Ansträngningen med något som man inte behärskar, som man inte ens kan inbilla sig att man lyckas med, det sätter en på plats, man kommer ner på jorden. Jag spelar numera inte melodier, bara skalor, timme efter timme. Ibland stämmer de, det är en underbar känsla.

— Jag hoppas bara få arbeta vidare, slipa och odla de erfarenheter jag vid det här laget hunnit skaffa mig. Mycket av vad jag gjort önskar jag ogjort, mycket kunde varit bättre, och en liten del är jag nöjd med. Att åstadkomma ännu några saker som jag kan vara nöjd med, det är mitt enda mål.

S—m

DAGENS NYHETER
TEGELBACKEN, STOCKHOLM 1
Telefon 22 40 00
för rikssamtal: 22 40 20
Telegramadress: *Dagsnyheter*
Postgiro nummer 1616 (för annonser) 1617 (för prenumeration)

Chefredaktör: *Herbert Tingsten* (Träffas säkrast kl. 13.30—14.30)
Politisk huvudredaktör: *Leif Kihlberg*
Redaktionschef och ansvarig utgivare: *Sten Hedman*

Dagens Nyheters Aktiebolag: Verkst. direktör: *Helge Heilborn*

PRENUMERATIONSPRISER
A - Stockholmsupplagan

		Stor-Sthlms tidningsområde	Övriga landet
Månad	kr.	6:— kr.	5:75
Kvartal	"	17:50 "	16:75
Halvår	"	34:50 "	33:—

ANNONSPRISLISTA daterad 1/1 1953 tillhandahålles på begäran.
Dagens Nyheters tryckeri, Stockholm 1953

Hovrätten fällde Karlmark enbart för valutafiffel

Hovrättens dom mot dr Erik Karlmark blev ett svårt bakslag för åklagaren, stadsfiskal Aldén. Karlmark frikändes nämligen beträffande samtliga de åtalspunkter i samband med vilka åklagaren vidtog en rad drastiska åtgärder, bl. a. anhållande av och husrannsakan tidigt en morgon hos dr Karlmark. Hovrätten fällde nämligen Karlmark endast för valutabrott, för vilket utdömdes 40 dagsböter à 16 kr. Rådhusrätten hade dessutom fällt Karlmark för rättsstridigt tvång och tjänstefel och utmätt ett straff av 75 dagsböter à 16 kr.

I likhet med rådhusrätten finner hovrätten det inte vara styrkt att Karlmark gjort sig skyldig till vare sig försök till grovt ocker eller grovt ocker. Vad angår åtalet för det rättsstridiga tvånget mot en östermalmsdam anser hovrätten att Karlmarks förfarande icke inneburit brottslig eller eljest lagstridig handling och att han därför inte gjort sig skyldig till rättsstridigt tvång. Östermalmsdamen är enligt hovrätten icke berättigad till ersättning.

Beträffande åtalet om brott mot valutaförordningen anser hovrätten att Karlmark är skyldig till ansvar i de hänseenden som rådhusrätten funnit.

I fråga om åtalet för tjänstefel har Karlmarks uppgifter icke vederlagts, förklarar hovrätten. De belopp som han fått från AB Astra har enligt dr Karlmark gått till vetenskaplig forskning. Det har således icke ålegat Karlmark att till sjukhusdirektionen anmäla sin överenskommelse med bolaget. Beträffande Karlmarks läkarverksamhet utanför sjukhuset kan den på grund av sin ringa omfattning och sin karaktär i övrigt inte vara att hänföra till förvärvsverksamhet enligt meningen i tjänstereglementet.

"Sverdlov" kunde ej ta "Göta Lejon" under kapplöpning över Nordsjön

Från Dagens Nyheters Göteborgsredaktion
GÖTEBORG, torsdag.

En högst inofficiell "kapplöpning" över Nordsjön etablerade svenska kryssaren "Göta Lejon" och ryska kollegan "Sverdlov" strax efter det fartygen på tisdagseftermiddagen lämnat Spithead, där flottrevyn för drottning Elisabet ägde rum.

"Göta Lejon" lämnade Spithead några minuter efter amerikanska slagskeppet "Baltimore" och strax före närmaste granne under paraden, kryssaren "Sverdlov". Väl ute i öppen sjö satte ryssen upp farten, tydligen för att passera svensken. "Göta Lejon" svarade med att också öka, och med upp till 32 knops fart rusade de båda fartygen mot hemmahamnarna över en solig och nästan spegelblank Nordsjö.

"Sverdlov" lyckades inte komma förbi. — Hon låg ibland rakt akter över, ibland på vår styrbordssida, berättar besättningsmännen på "Göta Lejon", som på torsdagsmorgonen kom in till Göteborg och ankrade upp på Rivöfjorden. "Sverdlov" och "Göta Lejon" saktade så småningom ned och hade sedan sällskap i lugn takt ända till Skagen, där "Sverdlov" styrde söder över och svensken in mot Göteborg. Telegram med hälsningar och hjärtligt tack för sällskapet utväxlades.

— Flottparaden för den engelska drottningen var oerhört väl arrangerad, berättade chefen för kustflottan, konteramiral Stig H:son Ericson, vid hemkomsten. Själva flottrevyn gick på sekunden efter ett på förhand uppgjort schema och genom order från slagskeppet "Vanguard" över ett radionät, i vilket alla deltagande enheter var inkopplade, sköts salut och avbrändes fyrverkeri så gott som samtidigt.

Starkt intryck både på svenskarna och andra nationaliteter gjorde ryska kryssaren "Sverdlov" med sin perfekt mönstergilla puts och ordning på materiel och besättning. Ryssen, som under flottrevyn låg endast omkring 100 meter från "Göta Lejon", var enligt svensk uppfattning det kanske prydligaste av de deltagande örlogsfartygen.

Annons.
Regelbunden klädvård lönar sig bra. Kläderna bli som nya efter en behandling hos Saltsjöbadstvätten. Ring 19 02 80 om hämtning.

Jönköping vräker barnfamiljer, två blir utan tak över huvudet

Tre familjer med minderåriga barn kommer enligt myndigheternas beslut att vräkas från sina bostäder på Slottsgatan i Jönköping om tisdag. Två av familjerna kommer att stå helt utan tak över huvudet när domen går i verkställighet. Den tredje kan möjligen hysa in sig hos gamla goda vänner. Fastigheten ägs av Jönköpings stad.

Orsaken är dels att familjefäderna inte kunnat betala hyran i tid, dels att myndigheterna vill ha bort hyresgästerna för att kunna riva de gamla fastigheterna och bereda plats för ett länge planerat barndaghem. Ytterligare sex familjer hotas med vräkning, men har tills vidare av skilda anledningar fått anstånd med avflyttningen.

Den första av familjefäderna som vräkts har många år varit klen och haft svårt att försörja sig och de två minderåriga barnen. På torsdagen skadades han dessutom i sitt arbete då han fick en järnbit i huvudet. Han är nu sängliggande.

Både hans och hans hustrus nerver är vid det här laget på bristningsgränsen. I förrgår försökte man betala 100 kr. på hyran, men fastighetskontoret i Jönköping tog inte emot pengarna. Den andra familjen har en halvtannat år gammal flicka, som lider av en svår luftrörskatarr. Man har lagt in om hyreshjälp, men staden betalar inte ut sådan.

— Min flicka vill de ta ifrån mig, säger hustrun i den andra familjen. Man erbjuder sig att skaffa plats på ett barnhem för henne, men det kan vi inte gå med på, vi vill inte skiljas från henne.

— Oss går det ingen nöd på, säger den tredje familjefadern. Vi kan om det kniper skaffa oss tak över huvudet, men måste givetvis skiljas åt. Om inte annat får jag själv ligga i bilen, säger han.

"Icke önskvärda hyresgäster"

Enligt fastighetsförvaltningens synpunkter är dessa hyresgäster inte önskvärda, säger fastighetsdirektör Erik Axelsson. De betalar inte hyran till staden i lagda ordning, trots att hyrorna är mycket låga. Vi har den uppfattningen att vi måste sätta punkt för detta ofog. Vi har nämligen många sådana hyresgäster, och sammanlagt ligger staden ute med cirka 30.000 kr. i obetalda hyror.

— Staden, som vräker, får väl se till att familjerna får bostad, säger syssloman Tor Jacobsson på socialvårdsbyrån. Det här ärendet har varit uppe hos oss fyra gånger, och mycket ingående utredningar har gjorts. Det har därvid konstaterats att ingen av familjerna är ortsberättigad.

Det kraftiga regnet under gårdagen och natten har vållat stora svårigheter för den ena av familjerna. Hela lägenheten blev full av vatten, som rann rätt genom det bristfälliga taket. Det fanns knappast en torr plats att sätta barnsängen på, berättar ett ögonvittne. (DN, Jönköping).

Femhornade minan sprängd.

Minan vid Ronehamn, som efterspanats av minsveparna M 13 och M 14, lotsar och fiskare under de senaste dygnen, har nu hittats av en fiskare, som tillkallade minsveparen M 14. Minan var av känd tysk konstruktion. Den låg knappt en halv distansminut söder om infartsleden till hamnen. Ankartrossen hade fastnat i havsbotten, och bara ett horn var synligt ovan vattenytan. Fartygschefen på M 14 och en av besättningen placerade en sprängladdning på minan, varefter den sprängdes. (DN, Visby.)

Solna och Huddinge får låna.

Solna får låna 770.000 kr. till folkskolebygge och Huddinge 4.777.935 kr. till bostadsbygge i Tomtberga m. m.

När "telefonannonser" har öppet i midsommar – undrar Ni!

★ **Midsommarafton** har vi öppet kl. 9—12.
★ **Midsommardagen** har vi stängt.
★ **Söndagen** den 21 juni tar vi emot annonser kl. 14—17.
★ **DN utkommer inte** midsommardagen och söndagen den 21 juni.

Ska Ni förlova Er i midsommar?

BEKVÄMAST är det att ringa in annonsen. Om Ni skulle glömma bort att göra det i tid, kan Ni i alla fall få in annonsen nästa dag, om Ni lämnar den på annonsorderkontoret vid huvudkontoret, Tegelbacken. Det är öppet för mottagning av familjeannonser till omkring kl. 21.30. Annonsen kostar bara 10 kr. i DN:s hela upplaga (personnamn + 2 rader). Ytterligare rader 2 kr. per st.

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.